

ปฏิบัติการด่วน

กนายความซึ่งถูกตั้งข้อหาอย่างไม่เป็นธรรมและเสี่ยงจะถูกจำคุก

ศิริกาญจน์ เจริญศิริ (หรือ “จูน”) ทนายความสิทธิมนุษยชนต้องเข้ารับการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรมในศาลทหารพร้อมกับกลุ่มนักศึกษาและนักกิจกรรมจำนวน 14 คนที่ถูกตั้งข้อหาเนื่องจากการชุมนุมอย่างสงบ โดยศิริกาญจน์เป็นทนายความให้นักศึกษาเหล่านี้ตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน 2558 หากศาลพิจารณาวินิจฉัยว่าเธอมีความผิด เธออาจได้รับโทษจำคุกถึง 15 ปี

ศิริกาญจน์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและด้านข้อมูลของศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน ถูกดำเนินคดีหลังจากให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายกับนักกิจกรรมของขบวนการประชาธิปไตยใหม่กว่าหนึ่งปีที่แล้ว ในวันที่ 22 ตุลาคมที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ได้แจ้งข้อหาว่าศิริกาญจน์กระทำความผิดฐานยุยงปลุกปั่นตามมาตรา 116 ของประมวลกฎหมายอาญา และ “ชุมนุมทางการเมืองอย่างผิดกฎหมาย” ซึ่งเป็นความผิดตามข้อ 12 ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 3/2558 ซึ่งเอาผิดทางอาญากับการชุมนุมเพื่อจุดประสงค์ทางการเมืองของบุคคลห้าคนหรือมากกว่านั้น

แม้จะยังไม่กำหนดวันพิจารณาคดี แต่เธอมีเวลาถึงวันที่ 22 พฤศจิกายนนี้เท่านั้นที่จะยื่นคำให้การ รายชื่อพยาน และหลักฐานเพิ่มเติมแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเธอต้องเข้ารับการพิจารณาคดีในศาลทหารหากถูกสั่งฟ้อง

ศิริกาญจน์ถูกดำเนินคดีอยู่ก่อนแล้วจากข้อหาที่ฟ้องเมื่อเดือนพฤษภาคม 2559 ฐาน “ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน” ตามมาตรา 368 ของประมวลกฎหมายอาญาและฐาน “ซ่อนเร้นพยานหลักฐาน” ตามมาตรา 142 ของประมวลกฎหมายอาญา ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่เธอปฏิเสธไม่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจค้นรถยนต์ของเธอโดยไม่มีหมายค้น ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากถูกความของเธอถูกศาลสั่งควบคุมตัวจากการชุมนุมอย่างสงบเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2558 เธอถูกกล่าวหาว่าแจ้งข้อมูลเท็จต่อเจ้าพนักงาน เนื่องจากได้แจ้งความกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติมิชอบ หลังจากเจ้าหน้าที่ได้ลี้ภัยเธอเอาไว้

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เชิญชวนเขียนจดหมายถึงทางการไทยโดยมีข้อเรียกร้องดังนี้

- กระตุ้นทางการไทยให้ยกเลิกข้อกล่าวหาต่อศิริกาญจน์ เจริญศิริโดยทันทีและอย่างไม่มีเงื่อนไข
- กระตุ้นทางการไทยให้คุ้มครองความเป็นอิสระของทนายความและเสรีภาพที่จะว่าความเพื่อต่อสู้คดีให้กับลูกความของพวกเขา โดยไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีในลักษณะที่เป็นการตอบโต้กลับหรือเอาคืนจากการถูกความของพวกเขา โดยไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีในลักษณะที่เป็นการตอบโต้กลับหรือเอาคืนจากการถูกความของพวกเขา
- เรียกร้องให้ทางการยุติการปราบปรามการแสดงความเห็นต่างอย่างสงบในประเทศไทย และให้เคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมอย่างสงบ

กรุณาส่งจดหมายก่อนวันที่ 23 ธันวาคม 2559 ไปยัง

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ถนนพระราม1 แขวงวังใหม่

เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ประเทศไทย 10330

โทรศัพท์: +66 2251 4739

อัยการสูงสุด

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ยุทธภักดิ์บริการ

สำนักงานอัยการสูงสุด

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เลขที่ 120 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

หลักสี่ กรุงเทพฯ ประเทศไทย 10210

โทรศัพท์: +66 2143 9546

อีเมล: ictc@ago.go.th

และสำเนาจดหมายถึง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

นายดอน ปรมัตถ์วินัย

กระทรวงการต่างประเทศ ถ.ศรีอยุธยา

กรุงเทพฯ ประเทศไทย 10400

โทรศัพท์ +66 2643 5320 / +66 2643 5314

อีเมล minister@mfa.go.th

ข้อมูลเพิ่มเติม

ศิริกาญจน์ เจริญศิริเป็นทนายความให้กับกลุ่มนักศึกษาและนักกิจกรรมรุ่นใหม่ของขบวนการประชาธิปไตยใหม่ที่รวมตัวเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย ศิริกาญจน์ปฏิบัติหน้าที่ในนามของศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน ซึ่งให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายกับบุคคลที่ถูกจับกุม ควบคุมตัว และถูกดำเนินคดีตามกฎหมายการศึกษาศึกษาและคำสั่งคสช. รวมทั้งพลเรือนที่ถูกดำเนินคดีในศาลทหาร บุคคลเหล่านี้ถูกตั้งข้อหาเนื่องจากการชุมนุมประท้วงขนาดใหญ่อย่างสงบเมื่อเดือนพฤษภาคมและมิถุนายน 2558 (โปรดดู ปฏิบัติการคว่น UA 136/15 และข้อมูลเพิ่มเติม)ซึ่งเป็นการประท้วงต่อการใช้อำนาจอย่างกว้างขวางและการลดยุทธวิธีของคสช.ซึ่งยึดอำนาจด้วยการทำรัฐประหารเมื่อเดือนพฤษภาคม 2557 รวมทั้งการจำกัดการใช้สิทธิมนุษยชนที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมอย่างสงบ บุคคลเหล่านี้ต้องเข้ารับการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมในศาลทหาร ในข้อหาขบถยุยงปลุกปั่นตามมาตรา 116 ของประมวลกฎหมายอาญา และฐานละเมิดคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 3/2558 ซึ่งเอาผิดต่อการชุมนุม “ทางการเมือง” ของบุคคลห้าคนหรือมากกว่านั้นตามกฎหมายการศึกษาศึกษา

ไม่นานหลังรัฐประหารเมื่อปี 2557 คสช.ได้ประกาศขยายเขตอำนาจของศาลทหาร เพื่อพิจารณาคดีต่อพลเรือนที่ละเมิดคำสั่งของทหารและความผิดเกี่ยวกับ “ความมั่นคงในราชอาณาจักร” แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลต่อต้านการใช้ศาลทหารกับพลเรือนในทุกประเทศและในทุกสถานการณ์ เพราะถือเป็นการละเมิดสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม แม้ว่าเมื่อเดือนกันยายน 2559 รัฐบาลทหารจะมีคำสั่งยุติเขตอำนาจศาลของศาลทหารดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่คำสั่งนี้มีผลบังคับใช้ต่อความผิดที่เกิดขึ้นหลังเดือนกันยายน 2559 เท่านั้น แต่ยังมีพลเรือนอีกหลายร้อยคนที่ยังคงต้องเข้ารับการพิจารณาคดีในศาลทหารอยู่

มีการฟ้องคดีครั้งแรกต่อศิริกาญจน์เมื่อเดือนพฤษภาคม 2559 เนื่องจากเธอขัดขวางไม่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจค้นรถของเธอโดยไม่มีหมายค้น ช่วงตีกลางคืนวันที่ 26 มิถุนายน 2558 ศิริกาญจน์และทนายความคนอื่นๆ อยู่ที่ศาลทหารกรุงเทพ เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายกับลูกความซึ่งถูกศาลสั่งควบคุมตัวระหว่างการสอบสวน หลังสิ้นสุดการพิจารณาและในช่วงรุ่งเช้าของวันที่ 27 มิถุนายน 2558 เธอไม่ยินยอมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจค้นรถเพื่อค้นหาโทรศัพท์ของนักศึกษาโดยไม่มีหมายค้น ตำรวจจึงล็อกล็อกรถเธอ และต่อมามีการตรวจค้นรถโดยพบซองเอกสารของทนายความและคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล รวมทั้งโทรศัพท์มือถือซึ่งเป็นของลูกความ เธอได้แจ้งความกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ แม้ตำรวจว่าจะฟ้องกลับ ข้อหาต่อมาเป็นผลมาจากการที่เธอทำงานกับลูกความระหว่างการประท้วงที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2558 ระหว่างการแจ้งข้อหาต่อเธอ ตำรวจบอกว่าเจ้าหน้าที่ทหารนายหนึ่งซึ่งแจ้งความเอาผิดเธอได้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่เธอนำโทรศัพท์มือถือของลูกความไปในรถยนต์ เจ้าหน้าที่ทหารได้ขอถ่ายรูปถ่ายของศิริกาญจน์และต่อมามีแจ้งความดำเนินคดีฐานมีการสมาคมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการประท้วงของกลุ่มบุคคลดังกล่าว

ทางการไม่เพียงปราบปรามสมาชิกของกลุ่มผู้ประท้วง หากยังลงโทษบุคคลที่ให้การสนับสนุนพวกเขา และบุคคลซึ่งดำเนินการด้านกฎหมายและการรายงานข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมของพวกเขา ในเดือนกันยายน 2558 ทางการได้ตั้งข้อหาต่อบารมี ชัยรัตน์ นักกิจกรรมและกรรมการแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ฐานยุยงปลุกปั่นเนื่องจากเขาได้แสดงความสนับสนุนต่อสมาชิกขบวนการประชาธิปไตยใหม่ ในระหว่างเหตุการณ์เดียวกันกับที่เกี่ยวข้องกับศิริกาญจน์ นอกจากนี้ในเดือนกรกฎาคม 2559 เจ้าหน้าที่ยังได้จับกุมผู้สื่อข่าวซึ่งเดินทางร่วมกับสมาชิกขบวนการประชาธิปไตยใหม่ และเมื่อเดือนพฤษภาคม 2559 ทางการมีคำตัดสินจำคุกหกเดือนแต่ให้รอลงอาญา และปรับเป็นเงินจำนวน 8,000 บาท แต่ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง หลังจากได้รับสารภาพผิดกรณีครูเกษียณอายุวัย 77 ปีซึ่งได้ซื้ออาหารจากร้านแมคโดนัลด์และซื้อดอกไม้

ให้กับผู้ประท้วงเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยอย่างสงบในเดือนมีนาคม 2558 ซึ่งในเบื้องต้นทางการตั้งข้อหาต่อเขาฐานยุยง
ปลุกปั่นตามมาตรา 116 ของประมวลกฎหมายอาญา แต่ต่อมาได้มีการถอนฟ้องคดีดังกล่าว